

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۹ دسمبر ۲۰۲۴

یونس نگاه

سیاست شبیه بازار عمل می‌کند. عرضه و تقاضا دارد، فروشنده و خریدار دارد.

اهالی سیاست با شعار دین، دموکراسی، ملی‌گرایی و انترناسیونالیسم یا هر عنوان دیگری وقتی می‌آیند تقاضای جامعه را در نظر می‌گیرند. بیشتر وقت‌ها همان‌هایی موفق می‌شوند که توانایی درک بازار سیاست را دارند، می‌دانند که چه تقاضایی وجود دارد و مهم‌تر از آن برای تغییر ذایقه و مطالبات مصرف‌کنندگان/پیروان/ رأی‌دهندگان برنامه دارند. اگر از این دریچه به سیاست ببینیم، در مقایسه طالبان و جهادی‌های سوریه کمتر دچار تعجب می‌شویم. بازار افغانستان برای کالای طالب خریدار دارد و طالبان نیز ظرفیت تولید و بازتولید آن کالا را تا حدودی به دست آورده است. اکنون گروه طالبان با ساختن مدرسه و اعمال سیاست‌های ضدمدنی تلاش دارند ذایقه سیاسی مردم افغانستان را بیشتر به سود سیاست طالبانی تغییر دهند.

اگر در افغانستان بازار برای سیاست طالبانی وجود نمی‌داشت، ملاحبت الله شانس رهبری آن گروه را پیدا نمی‌کرد و در آن صورت اگر طالبان بقاء می‌یافتند، مسیر متفاوتی را برای به دست آوردن قدرت طی می‌کردند. شاید کسی چون عباس استانکزی رهبر طالبان می‌شد.

در سوریه برای عرضه سیاست‌های طالبانی تقاضای کافی وجود ندارد. قدرت بازار سیاست هیأت تحریر شام را به این‌جا که می‌بینید کشانده است. اگر احمد شرع/ ابومحمد جولانی به سیاست‌های دوره القاعده‌ئی و داعشی‌اش پافشاری می‌کرد، احتمالاً مثل دوستان سابقش به حاشیه رانده می‌شد و شانس قدرت‌گیری نمی‌یافت.

آقای اردوغان در ترکیه هم نمونه دیگر سیاست‌مداران اسلام‌گراست. او نیز در جوانی شوق اخوانی‌گری داشته و حتی زمانی برای گرفتن انگیزه و مشوره پیش گلبدین ما و شما آمده بوده است. عکسی از او را حتماً دیده‌اید که به زمین نشسته و به گوشه چوکی گلبدین چون مقتدی تکیه داده است. گلبدین در بازار افغانستان همان گلبدین مانده و چندان تغییر نکرده است. بخشی از اطرافیانش طالب شده‌اند و بازار سیاست را از دست او و دیگر مجاهدان اخوانی، طالبان ربوده

اند. اما اردوغان در این مدت در بازار سیاست ترکیه لول خورده لول خورده به این چیزی تبدیل شده است که حاکم ترکیه است و شوق دارد کشورش عضو اتحادیه اروپا شود.

در تغییر احمد شرع چندان راز و رمز نیست. او تقاضای بازار سیاست سوریه و تمایلات حامیان منطقه ئی اش را می‌فهمد و مطابق آن خود را عیار می‌سازد. اگر شانس بیاورد و در قدرت بماند، و اگر سهامداران خارجی سوریه اجازه دهند دولت سراسری شکل‌گیرد، او چیزی شبیه اردوغان خواهد شد تا ملاحبت الله.

در خاک سیاست سوریه ملاحبت الله را بشانید، نه تنها جلونگ و چمبر نخواهد کشید بلکه زرد و پای‌مال خواهد شد.